

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobkyně: **nezletilá M. S.**
zastoupená zákonným zástupcem S.S., bytem tamtéž
právně zastoupená JUDr. Ing. Lukášem Prudilem, Ph.D., advokátem
se sídlem Bašty 416/8, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**
se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2020 č. j. MPSV-2020/182726-923, sp.
zn. SZ/MPSV-2020/105619-923, o nároku na příspěvek na péči

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 9. 9. 2020 č. j. MPSV-2020/182726-923, sp. zn. SZ/MPSV-2020/105619-923 žalovaný zamítl odvolání nezletilé žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě č. j. 14621/2020/BOH ze dne 20. 4. 2020, jímž nezletilé žalobkyni nebyl přiznán příspěvek na péči. Své rozhodnutí žalovaný opřel o posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „PK MPSV ČR“) ze dne 26. 8. 2020, podle něhož u nezletilé žalobkyně nejde o osobu do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Nezletilá žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat aspoň tři základní životní potřeby.
2. Nezletilá žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce podala proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, ve které správnímu orgánu I. stupně vytýkala, že bez zákonné opory privilegoval lékařský posudek jako důkaz, který má být primárním podkladem pro posouzení jejího nároku na příspěvek na péči. Podle žalobkyně měly správní orgány vycházet nejen ze zpracovaných lékařských posudků, ale i dalších důkazů jako lékařské zprávy psychiatra žalobkyně a sociálního šetření. Žalobkyně poukázala na výstupní zprávy z hospitalizace Psychiatrické nemocnice v Opavě ze dne 7. 6. 2019, podle nichž u ní existuje výrazný kognitivní deficit až na hranici s defektem. Podle lékařské zprávy MUDr. J. U., který u žalobkyně provedl vyšetření ve dnech 14. 2. a 23. 6. 2020, je žalobkyně zcela odkázána na pomoc dospělé osoby a je nesamostatná pro výrazný intelektový propad, žalobkyně není odkázána na péči další osoby pouze ve dvou základních životních potřebách, ale minimálně také co se týče oblékání a obouvání, neboť není schopna zhodnotit vhodnost oblečení a vybrat si vhodnou obuv a oděv se zřetelem k vnějším klimatickým podmínkám. Žalobkyně proto navrhovala, aby rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2020 č. j. MPSV-2020/182727-923, sp. zn. SZ/MPSV-2020/105619-923, z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téže spisové značky a ze správního spisu Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě, kontaktní pracoviště Bohumín sp. zn. UP/62975/2019/SS a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného. Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal přitom v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících ze správního spisu správního orgánu I. stupně vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že dne 2. 10. 2019 byla podána žádost o příspěvek na péči nezletilé žalobkyně. Dne 30. 10. 2019 bylo v místě bydliště nezletilé žalobkyně provedeno úřadem práce ČR sociální šetření. V záznamu z tohoto sociálního šetření se uvádí, že v té době byla žalobkyně orientovaná osobou, místem a časem, ovšem dle sdělení její matky jsou omezeny její kognitivní funkce, neboť nezletilá je na úrovni člověka s demencí. Co se týče zvládání základní životní potřeby oblékání a obouvání, v záznamu se uvádí, že nezletilá nedokáže vyhodnotit, zda je oblečení vhodné či špinavé. Nedoje jí, že se má převléknout, např. do postele si lehne ve špinavých věcech a ráno

naopak neví, že se má z pyžama převléknout. Je schopna se obléknout, ovšem na oblékání musí dohlédnout matka, zda je oblečení dostatečné. Podle posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné ze dne 14. 1. 2020 se v případě žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je paranoidní schizofrenie. Podle tohoto posudku žalobkyně nezvládá základní životní potřeby péče o zdraví a osobní aktivity. V posudku se dále uvádí, že závěry sociálního šetření nejsou zcela v souladu se zjištěnými údaji o zdravotním stavu žalobkyně a funkčních poruchách. V rozporu se sociálním šetřením není důvodu pro nezvládání základní životní potřeby oblékání, neboť kognitivní deficit není těžký a občasné usměrnění při výběru oblečení či upozornění na vhodnost provedení tělesné hygieny, nepředstavuje nezvládání základní životní potřeby. Dle uvedeného posudku u žalobkyně nejde o osobu, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Jde o osobu do 18 let věku, která nesplňuje zdravotní podmínky pro uznání stupně závislosti, neboť dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nevede k neschopnosti zvládat aspoň tři základní životní potřeby. Na tomto závěru setrval posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné i v doplňujícím vyjádření ze dne 12. 3. 2020. Dne 20. 4. 2020 vydal Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Ostravě rozhodnutí, jímž příspěvek na péči žalobkyni nepřiznal. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně prostřednictvím právního zástupce odvolání, ve kterém namítala nezvládání dalších základních životních potřeb, mimo jiné i to, že není schopna posoudit vhodnost oblečení, zvládat orientaci, oblékání a obouvání a stravování.

6. Ze správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že jeho součástí je posudek posudkové komise MPSV ČR ze dne 26. 8. 2020. V posudku je uvedeno, že při jeho vypracování posudková komise vycházela z kompletní zdravotní dokumentace praktické lékařky žalobkyně MUDr. J. Z. a jejího nálezu ze dne 6. 1. 2020, z výstupní zprávy Psychiatrické nemocnice v Opavě ze dne 20. 5. 2019 a psychiatrických vyšetření MUDr. U. ze dne 14. 2. 2020 a 23. 6. 2020. Současně měla posudková komise k dispozici zprávu z Pedagogicko-psychologické poradny Karviná ze dne 31. 1. 2020 a záznam ze sociálního šetření ze dne 30. 10. 2019. V posudku je uvedena diagnóza žalobkyně, a to paranoidní schizofrenie, přičemž posudková komise se ztotožnila se závěrem lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné v tom, že žalobkyně samostatně nezvládá celkem dvě základní životní potřeby, a to péče o zdraví a osobní aktivity. V jejím případě doposud nelze hodnotit nezvládání péči o domácnost, neboť nedovršila k datu jednání posudkové komise 18 let věku. U žalobkyně není doloženo postižení intelektu, které by bránilo běžné sebeobsluze či orientaci. Posudek závěrem také reaguje na odvolací námitky žalobkyně s tím, že vaření jednoduchého teplého jídla je součástí základní životní potřeby péče o domácnost, která může být hodnocena až od 18 let věku. Ohledně námitky oblékání a obouvání, posudková komise pak stručně uvedla, že se žalobkyně ve známém prostředí orientuje a není tedy důvodu, aby se neoblékla jednoduše z výběru, který má ve skříni k dispozici.
7. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve
 - a) stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,
 - b) stupni II. (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,

- c) stupni III. (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
- d) stupni IV. (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb,
a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

8. Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění, při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

9. Podle odstavce 2 téhož ustanovení schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odst. 1 písm. j) se nehodnotí u osob do 18 let věku.

10. Podle ust. § 9 odst. 4 téhož zákona při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

11. Podle ust. 9 odst. 5 citovaného zákona pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

12. Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., v platném znění, se za schopnost zvládání životní potřeby oblékání a obouvání považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené k okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se a svlékat se a zouvat se.
13. Ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí 9. 9. 2020 měl žalovaný posudkem posudkové komise MPSV ČR ze dne 26. 8. 2020 najisto postaveno, že u nezletilé žalobkyně nešlo o osobu do 18 let věku, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu ust. § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto posudku žalobkyně vyžaduje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, avšak není neschopna zvládat aspoň tři základní životní potřeby. Jako nezvládané byly u ní hodnoceny toliko dvě základní životní potřeby, a to péče o zdraví a osobní aktivity. Podle posudku posudkové komise ze dne 26. 8. 2020 základní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně paranoidní schizofrenie nezpůsobuje natolik postižení intelektu, které by žalobkyni bránilo v běžné sebeobsluze či orientaci a tedy i podle tohoto posudku jí znemožňovalo zvládání základní životní potřeby oblékání a obouvání. Posudek posudkové komise je v tomto směru stručný, nicméně jednoznačný v tom, že žalobkyně je schopna se ve známém prostředí orientovat natolik, aby si byla schopna vybrat oblečení a obutí přiměřené okolnostem. Bylo-li žalobou poukazováno na lékařské zprávy z hospitalizace žalobkyně v PN Opava ze dne 7. 6. 2019 a lékařské zprávy MUDr. J. U. ze dne 14. 2. a 23. 6. 2020, musí krajský soud konstatovat, že tyto nálezy posudková komise ve svém posudku výslovně uvádí a měla je tedy k dispozici; nelze v tom směru pominout, že kromě posudkového lékaře se na předmětném posudku podílel další odborný lékař z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie.
14. Jako nedůvodnou musí krajský soud hodnotit i žalobní námitku, že ve správním řízení byl „bez opory v zákoně privilegován lékařský posudek jako důkaz, který má být primárním podkladem pro posouzení nároku na příspěvek na péči“. Krajský soud musí v tomto směru odkázat na ust. § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění, dle něhož při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popř. z výsledku funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Ve správních řízeních ve věci příspěvku na péči podávají posudky posudkové orgány, jejichž předmětem je posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žadatele a stupně závislosti. Těmito posudkovými orgány jsou posudkoví lékaři příslušné okresní správy sociálního zabezpečení a pro účely odvolacího řízení posudkové komise MPSV ČR.
15. Krajský soud po zhodnocení předložených důkazů dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, přičemž v této právní věci rozhodl bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.

16. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovaný právo na náhradu nákladů řízení nemá ze zákona (ust. § 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 14. 12. 2020

JUDr. Petr Indráček
samosoudce